

**Pārskats par Novadnieku pagasta
bibliotēkas darbu 2016.gadā.**

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	3
4. Personāls	4
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	4
6. Krājums	5
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	7
8. Novadpētniecība	7
9. Projekti	7
10. Publicitāte	8
11. Sadarbības tīkla raksturojums	8
12. Pielikumi	9

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Novadnieku pagasta bibliotēka atrodas Saldus novada Novadnieku pagasta „Mežvidos” pagasta pārvaldes ēkā. Tā ir kultūras un informācijas iestāde, kur tās lietotājiem ir pieejamas visa veida zināšanas un informācija. Visas vecuma grupas bibliotēkā var atrast savām interesēm atbilstošus materiālus tās krājumos un pakalpojumu klāstā. Bibliotēka piedāvā plašas iespējas iedzīvotāju pašizglītībai, brīvajam laikam un izklaidei. Bibliotēka ir vienīgā vieta Novadnieku administratīvajā teritorijā, kur tās iedzīvotāji var iepazīties ar latviešu un ārzemju daiļliteratūru, citiem kultūras izdevumiem, enciklopēdijām, uzzīņu literatūru. Bibliotēka rūpējas par mūžizglītību un nodrošina optimālu pieeju zināšanām, sniedz atbalstu visiem, kas apgūst visu līmeņu oficiālo izglītību, nodrošina iespējas personības radošai attīstībai. Bibliotēka nes atbildību kultūras mantojuma, literatūras un lasīšanas iemaņu apguves jomā. Bibliotēka darbojas kā Novadnieku pagasta pārvaldes struktūrvienība.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas. Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi. Atkārtotas akreditācijas atzinums spēkā līdz 2020.gada 15. maijam.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2014	2015	2016
Kopā (EUR)	11990	11989	12630
Pašvaldības finansējums	11982	11982	12630
Citi ieņēmumi:	8	7	
<i>t.sk. maksas pakalpojumi</i>	8	7	
<i>t.sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t.sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t.sk. citi piešķirumi</i>			

Bibliotēkas finanses nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Budžeta pamatā ir pašvaldības piešķirtie līdzekļi. 2014. un 2015.gadā to nedaudz papildinājuši par maksas pakalpojumiem saņemtie.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2014	2015	2016
Izdevumi kopā (EUR)	11990	11989	12630
Darbinieku atalgojums (bruto)	5880	6030	6184
Krājuma komplektēšana	2629	2804	2799

Pusi no budžeta izdevumiem sastāda darbinieka atalgojums. Krājuma komplektēšanai izlietotie finanšu līdzekļi pēc apjoma ieņem otro vietu budžeta izdevumos. Citas lielākās summas tērētas jaunu plauktu, IT aprīkojuma iegādei, saimnieciskiem izdevumiem.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Remontdarbi pārskata periodā nav veikti. 2016.gadā nomainīti trīs divpusējie grāmatu plaukti abonementā. Visi plaukti plānoti nomainīt līdz 2019. gadam. Bibliotēka ir pietiekami nodrošināta ar datoriem un multifunkcionālajām iekārtām. Lielākais ieguvums bijis no Kurzemes PIPP attīstības projekta, kurā iegūti 2 kvalitatīvāki datori nekā 3 TD informācijas tehnoloģijas.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbinieki m (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	1	12	2 teicami, 6 apmierinoši, 5 neapmierinoši	
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas	1	2	1 – teicama, 1 – apmierinoša, 1 neapmierinoša	
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

2017. gadā paredzēts norakstīt sešus savu laiku nokalpojušos datorus un vienu multifunkcionālo iekārtu. Darbiniekam paredzēts nomainīt veco datoru uz jaunu.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks uz pilnu slodzi ar 1. līmeņa augstāko izglītību citā nozarē. Pārskata periodā apbalvojumi un pateicības nav saņemtas. Personāla attīstībai bibliotēkas budžetā piešķirts 212 euro, t.sk., finansējums profesionālai pilnveidei 120 euro, pieredzes braucieniem pa Latvijas un Saldus novada bibliotēkām 92 euro.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2014	2015	2016	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	241	258	203	+7%; -21%
<i>t.sk. bērni</i>	87	107	65	+23%; -39.1%
Fiziskais apmeklējums	2661	3015	2093	+13.3%; -30.6%
<i>t.sk. bērni</i>	852	827	435	-1%; -47.4%
Virtuālais apmeklējums		984		
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)		52		
Izniegums kopā	6010	6917	6765	+15.1%; -2.2%
<i>t. sk. grāmatas</i>	3322	4180	3457	+25.8%; -17.3%
<i>t.sk. periodiskie izdevumi</i>	2648	2721	3308	+2.8%; +21.6%
<i>t.sk. bērniem</i>	985	1396	635	+41.7%; -54.5%
Lietotāji % no iedz.skaita apkalpes zonā	13.27	14.58	11.79	+9.9%; -19.1%
Iedzīvotāju skaits	1845	1770	1722	2.5%; -2.8%

Visās pozīcijās ir negatīvs vērtējums, izņemot periodikas izdevumiem ir pieaugums izniegumā.

Personām ar īpašām vajadzībām bibliotēka 3. stāvā nav pieejama, jo nav ne lifta, ne speciālas uzbauktuves. Situācijās, kad vecāka gadagājuma cilvēki nevar uzkāpt uz 3. stāvu un grib izmantot bibliotēkas krājumu, tad grāmatas tiek nonestas uz ēkas 1. stāvu. IT pakalpojumus ir iespējams izmantot Dienas centrā 1. stāvā.

- Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem ir tik, cik bibliotēkā var izlasīt avīzēs „Novadnieku Vēstis”, „Saldus Vēstis” un „Saldus Zeme”.
- Elektroniskais katalogs kā pakalpojums – bibliotēka ar ALISI darbojas no 2013. gada beigām, kad viss krājums tika savādīts katalogā, kas ir ērti izmantojams gan bibliotēkaram, gan lietotājiem.
- Materiālu digitalizācija nav uzsākta.
- Iekšzemes un starptautiskais SBA:

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2014	2015	2016
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	6	15	72
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	91	152	51

- No citām Latvijas bibliotēkām saņemtas gan lasītāju pasūtītas grāmatas, gan bibliotēkas darba vajadzībām, t.i., veidojot izstādes par kādu tēmu. No Saldus pilsētas bibliotēkas saņemtu paplašinātu klāstu attiecīgās grāmatas (piemēram par cirku, par modi u.c.). Visvairāk grāmatu nosūtīts uz Zvārdes un Saldus pilsētas bibliotēkām.
- Lai izzinātu lasītāju viedokli par bibliotēku pakalpojumu kvalitāti, veikta mutiska aptauja.
- Bibliotēkas apkalpojamā teritorijā ietilpst Novadnieku pagasts ar ciemiem Draudzībā, Ēvaržos Sātiņos, Sesilē un Mežvidos. Bibliotēka pagasta iedzīvotājiem atrodas stratēģiski neizdevīgā vietā, jo neatrodas kādas apdzīvotas vietas centrā, bet gan uz robežas ar Saldus pilsētu. Tuvākie apdzīvotie centri atrodas vairāku kilometru attālumā. Tuvumā atrodas vien dažas daudzdzīvokļu mājas. Pagasta iedzīvotājiem, kuriem nav sava transporta, ir visai sarežģīti nokļūt bibliotēkā. Savukārt tie, kam savs transports, izmanto bibliotēku pilsētā, jo tur vai nu mājās, vai strādā, vai bieži atrodas darīšanās. Dažiem lasītājiem pēc pieprasījuma, grāmatas un žurnāli tiek piegādāti uz mājām (uz Saldu un Sesili).
- Problēmas risinājums būtu iegādāties Bibliobusu, taču realitāte ir tāda, ka esam platības ziņā viens no lielākajiem novada pagastiem, bet budžets pagastam viens no mazākajiem novadā.

6. Krājums

Lai racionāli pildītu bibliotēkas uzdevumu funkcijas, svarīga ir pareiza krājumu veidošana un organizācija. To bibliotēka veic pamatojoties uz izstrādāta krājuma komplektēšanas dokumentu, kuru izvērtējot, pieprasītais un vajadzīgais tiek iegādāts Novadnieku pagasta bibliotēkai. 2017.gadā plānots pārstrādāt jaunu krājuma komplektēšanas dokumentu attiecīgajai situācijai. Krājums atskaites periodā papildināts ar 739 jaunieguvumiem. Gandrīz uz pusi ir palielinājies iepirkums latviešu daiļliteratūrai. Samazināts iepirkums bērnu literatūrai, jo 2016. gada maijā beidza pastāvēt skola pagastā. Līdz ar to ir samazinājies bērnu apmeklējums un attiecīgi izsniegums.

Krājumu komplektējot, mēģinu aptvert visas nozares, lai atjauninātu krājumu. To daru tajās reizēs, kad norakstu kādas nozares grāmatu, kas ir vai nu nolietota, vai zaudējusi aktualitāti šodien. Kā vienmēr pieprasījums ir pēc daiļliteratūras, kurš ir ļoti jāizvērtē, jo piedāvājums ir milzīgs. Pieprasītas grāmatas ar vēsturiskiem notikumiem – gan dokumentālas, gan daiļdarbi.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums ir teicams. Ņemot vērā lietotāju skaitu, piešķirtais finansējums nodrošina pietiekamu jaunieguvumu iegādi.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2014	2015	2016
Finansējums krājuma komplektēšanai	2629	2804	2799
<i>t.sk. pašvaldības finansējums</i>	2629	2804	2799
grāmatām	1877	2004	2033
<i>t.sk. bērnu grāmatām</i>	390	482	241
periodiskajiem izdevumiem	752	800	766
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	1.43	1.58	1.63

Rekatalogizētas 100% viss krājums. Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2014	2015	2016
Jaunieguvumi	793	712	739
Grāmatas	252	287	233
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	52	42	75
<i>t.sk. bērniem</i>	76	98	36
Izslēgtie dokumenti	328	230	609
Krājuma kopskaits	8663	9145	9277
Grāmatu krājuma apgrozība	0.4	0.55	0.48
Periodisko izdevumu apgrozība	2.45	1.81	1.19

Seriālizdevumu apgrozība grāmatu izmantojamību pārsniedz trīs reizes. Tā ir vispārēja sabiedrības tendence. Jaunāko daiļliteratūru visvairāk gaida čaklākie, pieredzes bagātie lasītāji. Kuriem lasīšana nav iekšēja nepieciešamība, lasa maz. Nozaru literatūra pieprasīta studentu vidē, jo bieži vien, Rīgā vai Liepājā studējot, nevēlas sēdēt uz vietas augstskolu bibliotēkās vai gaidīt rindas grāmatu. Dzīvesvietā tas izdarāms vienkāršāk. Nozaru izdevumi tiek nosūtīti arī uz Saldus pilsētas bibliotēku, izmantojot SBA. Bibliotēkas apmeklētājiem pieejamas divas datu bāzes, bet izmantotas maz. Letonika tiek izmantota bibliotēkas darba vajadzībām. Lursoft laikrakstu bibliotēka vairāk jāpopularizē lietotāju vidū.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2014	2015	2016
Letonika	128	104	68
News	0	0	0

Pirmajā pusgadā, kad darbojās vēl skola, ar jaunumiem tika iepazīstināti skolēni un pieaugušie skolā. Tagad, kad skolas vairs nav, ārpus bibliotēkas telpām krājums netiek popularizēts.

Darbs ar parādniekiem ir nepārtraukts process. Parādniekiem par nenodotām grāmatām tiek atgādināts zvanot, rakstot e-pasta vēstules, atgādināts caur sociālo dienestu, atgādinot satiktiem ģimenes locekļiem, zvanot uz skolu klašu audzinātājiem (iedarbīgi).

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

2016.gadā no 203 lietotāju kopskaita 65 reģistrēti kā bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, skaits ir samazinājies par 39%. Bērnu un jauniešu trūkums izteikti bija jūtams skolas mācību laikā. Tad skolēniem apmeklēt bibliotēku bija gandrīz neiespējami, jo transportam bija noteikts maršruts. Bērni iekāpa un izkāpa no autobusa savā dzīves vietā, tālu no bibliotēkas. Apmeklējot bibliotēku bija jāērķinās ar grūtībām nokļūt mājās. Tādēļ katru trešdienu braucu darboties pie bērniem uz skolu. 2015. gadā vēl pēdējo reizi piedalījāties lasītveicināšanas projektā “Bērnu žūrija”. Bibliotēka bērniem piedāvāja Jaņa Rozentāla vēstures un mākslas muzeja (JRVM) veidotu izstādi „Naudas laiki Latvijā”. Mācību pasākumos muzeja pedagoģe Sandra Leitholde stāstīja par naudas rašanās priekšnosacījumiem, preču/naudas veidiem, izspēlēja spēles. Situācija pasliktinājās, kad maijā skola tika likvidēta. Tagad visi pagasta bērni tiek aizgādāti-līdz Saldus centram, kur tie dodas tālāk uz dažādām skolām. Ja atliek brīvais laiks līdz mājās braukšanai, tiek apmeklēta skolas vai Saldus pilsētas bibliotēka. Novadnieku bibliotēku bērni apmeklē skolu brīvlaikos.

Pārskata periodā bērnu grāmatas iegādātas 15% no kopējā grāmatu skaita (2015. gadā 34%). Darbā ar bērniem noder zināšanas, kas iegūtas profesionālās pilnveides seminārā „Radošums un tā izpausmes darbā ar bērniem un pieaugušajiem bibliotēkā”.

8. Novadpētniecība

Novadnieku pagasta bibliotēka turpina darbu pie novadpētniecības mapju papildināšanas un sistematizēšanas, kā arī izveidoto darbu popularizēšanas.

Novadpētniecības krājumā ir mapes ar laikrakstu izgriezumiem par pagastu, tās cilvēkiem un notikumiem, mapes par Novadnieku bibliotēkas vēsturi, mapes par atsevišķu māju vai cilvēku dzīvi, fotoalbumi, 1950. – 1954. gada Sabiedriskās savstarpējās palīdzības kases protokoli, mapes ar periodikas.lv rakstiem u.c. Papildināta mape par novadnieci Lea Davidovu-Medeni, izveidota jauna mape par gleznotāju, scenogrāfu un kostīmu mākslinieku Valteru Kristbergu pasākuma cikla „Rozentāls manā pagastā” ietvaros. Mapes ar uzrakstiem savietotas lietotājiem pieejamos novadpētniecības plauktos. Krājuma digitalizācija nav uzsākta. Pieejamais novadpētniecības materiāls ir interesants bibliotēkas lietotājiem.

Novadpētniecības darba sakrātie materiāli tiek popularizēti, izveidojot izstādes. Pēdējā izstāde bija par bibliotēkas vēsturi „...bibliotēka ir durvis laikā...”

Sadarbība novadpētniecības jomā ir ar Saldus JRVM muzeja darbinieci Ilzi Harunu un Novadnieku pagasta muzeja krātuves darbinieci, kura piedāvāja izstādi par Sātiņu skolas vēsturi.

Pārskata periodā esmu apmeklējusi mācību semināru novadpētnieku un reģionālo muzeju pārstāvju apmācībās „Radošums muzejā” Oskara Kalpaka muzejā. Novadpētniecības darbs ir jāturpina un jāiemācās digitalizēt esošie materiāli.

9. Projekti

Pārskata periodā neviens projekts nav izstrādāts.

10. Publicitāte

Informācija par bibliotēku rodama dažādos mēdijos: pagasta izdotajā avīzītē „Novadnieku Vēstis”, Saldus novada pašvaldības avīzē „Saldus Vēstis”. Saldus novada avīzē „Saldus Zeme” raksti par bibliotēkas pasākumiem, rubrikā Kas? Kur? Kad? reklāma par bibliotēkas piedāvātajām izstādēm un pasākumiem. (Piemēram, raksts par tikšanos ar Valteru Kristbergu lasāms 2016. gada 25. novembra laikrakstā Saldus Zeme nr.137). Par Novadnieku bibliotēku informāciju var atrast Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapas sadaļā Novadu bibliotēkas, Kultūras kartē, Latvijas bibliotēku portālā, kā arī www.draugiem.lv

Katrs bibliotēkas pasākums ir izglītojošs lietotājam. Veiksmīgākie bijuši: Austras takas atklāšana, tikšanās ar gleznotāju, scenogrāfu un kostīmu mākslinieku Valteru Kristbergu un pasākums par bibliotēkas vēsturi „...bibliotēka ir durvis laikā...”. Visi šie pasākumi bija labi apmeklēti. Tāpat bibliotēka publicitāti iegūst ar izrādītām izstādēm, it sevišķi no Saldus JRVM muzeja fondiem.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkai ir plašs sadarbības partneru loks:

- Novadnieku pagasta pārvalde, jo bibliotēka ir tās struktūrvienība.
- Pagasta senioru grupa „Vakarzvaigzne” - trešdienās ir senioru satikšanās dienas.
- Saldus pilsētas bibliotēka – apmeklēti visi SPB organizētie semināri. Profesionālajos darba jautājumos metodisko palīdzību sniedz metodiķe Aija Pelīte, apstrādes daļas vadītāja Anita Grīse, Santa Švalbe, Natālija Solovjova, bibliotēkas administratore Ilze Ābola, abonementa darbinieces.
- Citi pagastu bibliotēku kolēģi. Visciešākā sadarbība izveidojusies ar kaimiņpagasta Zvārdes bibliotēku gan SBA, gan piedaloties bibliotēku pasākumos.
- J.Rozentāla vēstures un mākslas muzeja darbinieki, izmantotas muzeja veidotās izstādes un muzeja pedagoģes pakalpojumus.
- LNB. Darbā izmantota informācija LNB mājas lapā, apmeklētas mācības „Profesionālā konsultēšana”.
- KISC, mācību seminārs „VID e-vide un e-pakalpojumu klāsts”
- Izglītības un attīstības centrs „EGO”, kursu piedāvājums.
- Oskara Kalpaka muzejs, pilnveidota kompetence novadpētnieku un reģionālo muzeju pārstāvju apmācībās „Radošums muzejā”
- Laikraksta „Saldus Zeme” žurnālisti un Saldus TIKS centra darbinieki.
- Izdevniecības, grāmatnīcas, grāmatu izplatītāju bāzes.

12. Pielikumi

2016.gada pasākumi Novadnieku pagasta bibliotēkā:

Norises laiks	Pasākums
Janvāris	„Naudas laiki Latvijā” 1.–4. klašu skolēniem. „Kad naudas vēl nebij” stāstījums par naudas rašanās priekšnosacījumiem, prečnaudas veidiem, praktiskas darbības.
Septembris	Piemiņas brīdis Elku kapsētā pie Austras Launagas kapavietas un Austras takas atklāšana Draudzībā.
Septembris	„Man tu esi visskaistākā tik un tā”. Dzejas dienas kopā ar pagasta senioriem un Dienas centra apmeklētājiem.
Oktobris	„Rozentāls manā pagastā – gleznotājs, scenogrāfs un kostīmu mākslinieks Valters Kristbergs”.
Decembris	Bibliotēkas jubilejas pasākums „...bibliotēka ir durvis laikā”

Tematiskās izstādes

Norises laiks	Izstādes
Janvāris	<ul style="list-style-type: none"> • „Ojāra Ulmaņa foto izstāde”
Februāris	<ul style="list-style-type: none"> • „Latvieša dziesmu klade” no pagājušā gadsimta ar roku rakstītām līdz mūsdienām. • JRVM izstāde „Naudas laiki Latvijā”. • JRVM izstāde „Svešumā”
Marts	<ul style="list-style-type: none"> • B/d „Sienāzītis” bērnu veidoti „Klaunu portreti”
Aprīlis, maijs	<ul style="list-style-type: none"> • JRVM izstāde „Aptiekas un farmācija Saldus novadā” • Gaimas Koliginas privātkolekcija „Kaķīts mans”
Maijs, jūnijs	<ul style="list-style-type: none"> • „Tu pazīsti mušu, biti un spārīti, Bet vai tu pazīsti mārīti?” – viss par mārītēm no Mārītes Dreimanes privātkolekcijas.
Augusts	<ul style="list-style-type: none"> • JRVM izstāde „Mākslinieks Janis Rozentāls”
Septembris	<ul style="list-style-type: none"> • Ezeres bibliotēkas izstāde „Ezeres pagasta Rozentāls – gleznotājs Jūlijs Lekuzis”
Oktobris	<ul style="list-style-type: none"> • Gleznotāja, scenogrāfa un kostīmu mākslinieka Valtera Kristberga gleznas un scenogrāfijas maketi.
Novembris	<ul style="list-style-type: none"> • „Sātiņu skolas vēsture” no pagasta muzeja krātuves materiāliem.
Decembris	<ul style="list-style-type: none"> • „Stils un mode” • „...bibliotēka ir durvis laikā” izstāde par bibliotēkas vēsturi

Skaitliski daudz pārskata periodā tika veidotas literatūras izstādes gan no bibliotēkas krājuma, gan SBA kārtībā no Saldus PB. Piemēram, „Esam atbildīgi par to, ko esam pieradinājuši”, „Barikāžu laiku pieminot”, „Karogs, ģerbonis un himna”, „Zaļojošs dārzs”, „Svešumā”, „Līgo, līgo...” u.c. Izstādes veidotas pazīstamu un iecienītu cilvēku jubilejām, gadskārtu svētkiem, atceres un piemiņas dienām, kā arī rakstnieku dzīves jubilejās.

Novadnieku pagasta karte

